

PODSUMOWANIE

Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

**Programu ochrony środowiska
dla gminy Zwoleń**

**na lata 2013-2016
z uwzględnieniem lat 2017-2020**

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 55 ust. 3. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 227 poz. 1505 z późn. zm), do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58,
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski,
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Podstawa prawna:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z zm.: Dz.U.2008.227.1505), w szczególności Art. 55, ust. 3, który określa zakres Podsumowania.

Niniejszy dokument stanowi spełnienie wymagań zawartych w ww. wymienionych aktach prawnych.

2. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Rolą prognozy jest sprawdzenie, czy w rozwiązaniach przyjętych w projekcie *Programu ochrony środowiska* zabezpieczony został we właściwy sposób interes środowiska przyrodniczego. Ma ona również wykazać, czy przyjęte w tym dokumencie rozwiązania mają na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, chronią przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń oraz w jakim stopniu warunki realizacji rozwiązań mogą oddziaływać na środowisko. Ważnym elementem prognozy jest także próba odpowiedzi na pytanie, czy realizacja *Programu* zapewni warunki zrównoważonego rozwoju.

W wyniku przeprowadzonej analizy potencjalnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia wynikających z realizacji „*Programu ochrony środowiska dla gminy Zwolen na lata 2013-2016 z uwzględnieniem lat 2017-2020*” sformułowane zostały wnioski przedstawione poniżej.

Z analizy Harmonogramu rzeczowo-finansowego, który zawiera przewidziane do realizacji zadania inwestycyjne i pozainwestycyjne na okres czterech lat 2013-2016 wynika, że planuje się realizację wielu przedsięwzięć inwestycyjnych, składających się z większej liczby pojedynczych zamierzeń budowlanych. Działania te pogrupowano na potrzeby *Prognozy* na następujące typy:

1. Urządzenie terenów zieleni, w tym skwerów, parków, przebudowa terenów zieleni, nowe nasadzenia drzew i krzewów, rewaloryzacja zieleni w zabytkowych parkach

2. Utrzymanie zieleni urządzonej
3. Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej. Rozwój małej architektury (kwietniki, ławki, kosze, nawierzchnie itp.)
4. Pielęgnacja i konserwacja drzew - pomników przyrody. Monitoring stanu obiektów chronionych. Uzupełnianie oznaczeń i zabezpieczeń pomników przyrody
5. Ochrona lasów
6. Zalesienie gruntów porolnych będących własnością Skarbu Państwa w ramach Krajowego Programu Zwiększania Lesistości
7. Budowa, rozbudowa i modernizacja systemu poboru i rozprowadzania wody
8. Budowa, rozbudowa i modernizacja systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków
9. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dla posesji rozproszonych
10. Bieżąca konserwacja urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwacja urządzeń i budowli wodnych. Wykonanie przydrożnych rowów odwadniających
11. Likwidacja „dzikich” wysypisk, oczyszczanie gminy
12. Utrzymanie w gotowości sprawnego systemu ratowniczego
13. Budowa ciągów pieszo-rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą
14. Ograniczanie pylenia wtórnego z dróg. Oczyszczanie letnie dróg i ulic
15. Termomodernizacja obiektów
16. Budowa instalacji solarnych
17. Modernizacja oświetlenia publicznego
18. Usuwanie z terenu gminy wyrobów i odpadów zawierających azbest
19. Rozbudowa sieci gazowej
20. Budowa i modernizacja dróg na terenie gminy
21. Budowanie i aktualizacja baz danych z zakresu środowiska, w tym zasobów przyrody
22. Uaktualnianie lub opracowywanie planów urządzenia, uproszczonych planów urządzenia i inwentaryzacji stanu lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa
23. Analiza zasobów i możliwości wykorzystania istniejących odnawialnych źródeł energii: biogaz, biomasa (np. słoma, wierzba energetyczna), energia wiatru, energia słoneczna, energia wodna
24. Prowadzenie działań edukacyjno - informacyjnych dla mieszkańców gminy w zakresie szeroko rozumianej wiedzy ekologicznej

Spośród przewidzianych do realizacji projektów w największej ilości realizowane będą przedsięwzięcia związane z budową i modernizacją dróg oraz rozwojem systemu wodno-kanalizacyjnego.

Podczas wykonywania niniejszej *Prognozy* dokonano podziału działań na:

- działania, których niektóre aspekty mogą mieć bezpośredni wpływ na środowisko,
- działania, których niektóre aspekty mogą mieć pośredni wpływ na środowisko,
- działania, których realizacja przyniesie wyłącznie pozytywne skutki.

Wszystkie zadania i kierunki działań wyznaczone w *Programie* służyć mają bezpośrednio poprawie stanu i jakości środowiska lub poprawie jakości życia mieszkańców gminy Zwoleń.

W dokumencie *Prognozy* nie jest możliwe poddanie ocenie oddziaływania na środowisko każdego zadania z osobna, nawet w odniesieniu do skonkretyzowanej listy zadań. Oprócz dużej liczby zadań przewidzianych do realizacji, tylko część z nich posiada już swoją lokalizację (przynajmniej co do generalnego przebiegu i rejonu realizacji), natomiast pozostałych przypadkach inwestycje realizowane będą w bliżej nieokreślonych jeszcze lokalizacjach. Szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko, a w tym na środowisko przyrodnicze, jest dla zasadniczej większości projektów obligatoryjnym i integralnym elementem procedury planowania inwestycji.

Z oceny oddziaływania wpływu planowanych zadań wynika, że w prawie wszystkich przypadkach zamierzenia *Programu ochrony środowiska* będą mieć co najmniej potencjalnie korzystny wpływ na poszczególne komponenty środowiska. W niektórych działaniach może wystąpić negatywny wpływ na niektóre elementy. W przypadku jednego zadania - budowy, remontów i modernizacji dróg - czynniki negatywne mogą przeważać nad korzyściami dla środowiska. Dużo zależy tutaj od etapu planowania i szczegółowego rozpoznania celowości, formy i sposobu prowadzenia inwestycji.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań będą zależne m.in. od sposobu prowadzenia prac, wykonanych zabezpieczeń, lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych. Przykładowo, budowa nowych odcinków dróg - obwodnicy Zwolenia lub odciążających drogi w rejonach gęstej zabudowy przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza i obniżenia hałasu w centrum miasta i na obszarach intensywnej zabudowy, pomimo, iż może spowodować zwiększenie ruchu pojazdów z powodu na zwiększenie przepustowości drogi. Niemniej, skróci się czas przejazdu, ilość hamowań i zwiększy płynność jazdy, co może wpłynąć na obniżenie emisji zanieczyszczeń z pojazdów. W miejscu przebiegu drogi zwiększy się jednak obciążenie dla środowiska.

Na etapie budowy realizacja prawie wszystkich zadań może w pewnym zakresie oddziaływać na środowisko, jednak nie powinno to być oddziaływanie znaczące. Ponadto, jest ono krótkotrwałe i chwilowe.

Główne, potencjalne bezpośrednie oddziaływania na środowisko jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zadań *Programu ochrony środowiska* to:

- przerwanie powiązań ekologicznych w przypadku budowy nowych ciągów komunikacyjnych,
- nieodwracalne przekształcenia terenów w przypadku realizacji nowych inwestycji drogowych i pozostałych komunikacyjnych oraz innych inwestycji infrastrukturalnych,
- lokalne i czasowe pogorszenie podstawowych wskaźników jakości powietrza,
- zmiana stosunków wodnych, a tym samym siedlisk fauny i flory w wyniku realizacji inwestycji budowlanych i odwodnień terenu,
- lokalne, chwilowe podwyższenie poziomu hałasu na etapie budowy (praktycznie wszystkie typy przedsięwzięć przewidzianych do realizacji z wyłączeniem działań na rzecz ochrony przyrody),
- wzrost ilości odpadów na etapie realizacji.

W kategorii oddziaływań pośrednich można wskazać przede wszystkim:

- wzrost intensywności ruchu i związanych z tym emisji na modernizowanych drogach,
- zmiany zagospodarowania terenu w rejonie inwestycji drogowych,
- wzrost presji urbanizacyjnej na terenach zabudowy mieszkaniowej po uzbrojeniu ich w sieć kanalizacyjno-wodociągową.

Z przeprowadzonej w *Prognozie* analizy wynika, że ze względu na rodzaj, skalę oraz zasięg przestrzenny oddziaływań szczególnie znaczące skutki środowiskowe generowane mogą wystąpić w wyniku realizacji projektów zaplanowanych w ramach:

- modernizacja dróg oraz infrastruktury związanej z komunikacją,
- termomodernizacji obiektów,
- rozbudowa sieci gazowej.

Jednocześnie należy podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem realizacja przedsięwzięć, dla których wymagane jest uzyskanie decyzji środowiskowej, zawiera uwarunkowania, które gwarantują, że w sytuacji stwierdzenia znaczącego negatywnego oddziaływania, w ocenie

odpowiadającej szczegółowości projektu budowlanego każdego z wymienionych zadań, wskazane zostaną szczegółowe rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie tych oddziaływań.

3. Opinie właściwych organów

Właściwymi organami, zgodnie z Art. 57 i Art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko są:

- 1) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
- 2) Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

W dniu 9 maja 2013 roku Urząd Miejski w Zwoleniu skierował do obu w/w organów projekt dokumentu pt. „Program ochrony środowiska dla gminy Zwoleń na lata 2013-2016 z uwzględnieniem lat 2017-2020” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko (pismo: OEG.605.3.2013).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie pismem z dnia 5 czerwca 2013 roku (znak WOOŚ-I.410.286.2013.DC) uzgodnił bez zastrzeżeń przedstawione dokumenty.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie pismem z dnia 23 maja 2013 roku (znak ZNS.9022.1.00042.2013.JM SW 17170/2013) pozytywnie i bez zastrzeżeń zaopiniował oba dokumenty.

3. Zgłoszone uwagi i wnioski

Spółeczeństwo gminy Zwoleń oraz organizacje ekologiczne uzyskały możliwość zapoznania się z dokumentami. Informacja o możliwości zapoznania się z dokumentami oraz wnoszenia uwag i wniosków ukazała się w dniu 6 maja 2013 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Zwoleniu i na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Zwoleń oraz w miejscach zwyczajowo przyjętych.

Obwieszczenie miało następującą treść:

Zwoleń 06.05.2013 r

OEG.605.10.2013

**OGŁOSZENIE
BURMISTRZA ZWOLENIA**

Na podstawie art.30, art.39 ust. 1, pkt 2, 3, 4, 5 i ust. 2 oraz art 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z 2008 r. ze zmianami) oraz art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Z 2008 r. Nr 25, poz 150 ze zmianami).

zawiadamiam

o możliwości zapoznania się z dokumentacją projektu Aktualizacja „Programu ochrony środowiska dla Gminy Zwoleń na lata 2013 – 2016 z uwzględnieniem lat 2017 – 2020” w ramach udziału społeczeństwa, którego przedmiotem jest sporządzenie niniejszego dokumentu (stanowiących zgodnie z art. 39 ust 2 w/w ustawy, niezbędną dokumentację sprawy).

Projekt Aktualizacji „Programu ochrony środowiska dla Gminy Zwoleń na lata 2013 – 2016 z uwzględnieniem lat 2017 – 2020” zostały zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego Zwoleń www.zwolen.pl oraz wyłożone w pok nr 19 w Urzędzie Miejskim w Zwoleń, Plac Kochanowskiego 1, 26 – 700 Zwoleń.

Wnioski i uwagi do wyżej wymienionego dokumentu należy składać w dniach od **07.05.2013. do 28.05.2013 r:**

1. na piśmie na adres: Urząd Miejski w Zwoleń, Wydział Spraw Obywatelskich i Ewidencji Gospodarczej, Plac Kochanowskiego 1, 26- 700 Zwoleń,
2. osobiście w pok. nr 19 Urzędu Miejskiego w Zwoleń w godzinach od 7.³⁰ do 15.³⁰.

Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków i uwag jest Burmistrz Zwoleń. Wnioski i uwagi powinny zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy oraz przedmiot wniosku i uwagi.

Informacje o projekcie niniejszego programu umieszczono w publicznie dostępnym wykazie danych na stronie www.bip.zwolen.akcesnet.net, na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Zwoleń Plac Kochanowskiego 1, 26-700 Zwoleń

W ustawowym terminie w przedmiotowej sprawie wpłynęły uwagi od trzech osób. Wszystkie uwagi miały identyczną treść. Przedstawiono je poniżej, łącznie z udzielonymi odpowiedziami.

Zgłaszający uwagę	Data wpływu	Treść uwag	Sposób uwzględnienia w projekcie Programu ochrony środowiska
Małgorzata Szewczyk - Sadowska ul. Skryta 37 62-064 Plewiska	21.05.2013	„Priorytety ekologiczne”. (str 21). Został Wyrzucony Priorytet 3, który brzmiał „ochrona istniejących walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego. Uważam, że jest to bardzo ważny punkt, gdyż to my, ludzie decydujemy o tym jak za kilka, kilkanaście czy kilkadziesiąt lat będzie wyglądało nasze środowisko. Czy będzie ono oszczędzone nietrafionymi inwestycjami, które mu szkodzą, burzą ład przestrzenny i niestety sąsiadują z miejscami związanymi z kulturą naszego regionu. Wnioskuje o przywrócenie tego priorytetu.	Uwaga uwzględniona Priorytet 3 zostanie przywrócony
		Cel: Planowanie przestrzenne prowadzone w zgodzie z wymaganiami i zasadami ochrony środowiska i ostatni zapis „Planowanie inwestycji z zachowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych (str 36). Szczególną uwagę władz Gminy Zwolen zwracam na rozsądniejsze podejmowanie d decyzji o inwestycjach, mając nie tylko na uwadze dobro Gminy (wpływy finansowe), ale przede wszystkim ochronę środowiska i dobro mieszkańców żyjących na tych terenach. Niestety, nie wszystkie inwestycje w Gminie są podjęte wg tej zasady. Przykład: gigantyczne wiatraki stawiane na terenach rolnych, w bardzo małej odległości od domostw, szpecące piękny, równinny krajobraz.	Uwagi nie uwzględniono Zapis „Planowanie inwestycji z zachowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych” dotyczy zarówno inwestycji gminnych jak i prywatnych. Pozwolenie na wybudowanie wiatraków zostało wydane przez Wydział Budownictwa i Architektury Starostwa Powiatowego w Zwoleniu dla inwestora prywatnego. Zapis pozostanie w pierwotnej formie.
		„Poprawa stanu zdrowia mieszkańców przez poprawę jakości środowiska.(str. 6 1) i zapis „Zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi w granicach miast i w obrębie zwartej zabudowy wsi poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy w/w zapisie w tabeli nie są podane jednostki realizujące odpowiedzialne (str. 6 2). Wnioskuje o precyzyjny zapis w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego dot. budowy elektrowni	Uwaga uwzględniona częściowo Do zapisu „Zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi w granicach miast i w obrębie zwartej zabudowy wsi poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego” zostanie dodany zapis „Burmistrz Zwolenia” jako jednostka realizująca i odpowiedzialna. Wniosek o umieszczenie precyzyjnych zapisów w Miejscowym Planie

Zgłaszający uwagę	Data wpływu	Treść uwag	Sposób uwzględnienia w projekcie Programu ochrony środowiska
		<p>wiatrowych, ponieważ dotychczasowe inwestycje odbywają się na podstawie zapisu o „urządzeniach punktowych i liniowych systemów i infrastruktury technicznej. A jak wszyscy wiemy elektrownie wiatrowe nie są infrastrukturą techniczną.</p>	<p>Zagospodarowania Przestrzennego dot. budowy elektrowni wiatrowych nie dotyczy tego dokumentu i taki wniosek nie może być uwzględniony przy opracowaniu POŚ.</p>
		<p>„Energia odnawialna” i punkt „Energia wiatru” (str. 66). Zostało usunięte z Planu jedno istotne zdanie: "Należy jednak pamiętać, iż duża część gminy znajduje się w obszarze chronionym, w związku z czym tereny te nie mogą być wykorzystane pod budowę elektrowni wiatrowych." Wyrzucenie tego zdania z nowego Planu ochrony Środowiska całkowicie podważa istotę tegoż projektu a, tym samym stwarza furtkę dla kolejnych inwestycji negatywnie wpływających na środowisko. Takim ewidentnym przykładem łamania podstawowych zasad ochrony środowiska jest wydanie zezwolenia na budowę dwóch elektrowni wiatrowych we wsi Sydół na terenach, które są korytarzem ekologicznym i migracyjnym o randze krajowej, łączącym lasy Krainy Gór Świętokrzyskich poprzez lasy Puszczy Iłżeckiej z lasami Puszczy Kozienickiej, i dalej z doliną Wisły. Funkcjonowanie wiatrowni wiąże się ze zmianami krajobrazowymi, wynikającym z usytuowania wysokich budowli energetycznych w sąsiedztwie obszarów użytkowanych rolniczo. Domagam się, aby usunięte zdanie ponownie zostało przywrócone! Musi również znaleźć się zapis, który jasno mówi, że na terenach chronionych powinien być zakaz budowy elektrowni wiatrowych. Aby dbać o środowisko w którym żyjemy musimy się w nie wsłuchać. Słuchać ludzi, którzy w nim żyją funkcjonują i pracują, bo to oni są integralną nierozdzielną częścią tego środowiska. Władze Gminy Zwoleń mają obowiązek</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo.</p> <p>W POŚ zostanie zapisane zdanie „ Należy jednak pamiętać, iż duża część gminy znajduje się w obszarze chronionym, w związku z czym tereny te nie mogą być wykorzystane pod budowę elektrowni wiatrowych”.</p> <p>Jednocześnie informuję, że nie ma możliwości zapisania w POŚ, który nie jest aktem prawa miejscowego zakazu budowy elektrowni wiatrowych na terenach chronionych ponieważ jest to część składowa postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnego przedsięwzięcia. W sytuacji kiedy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Informowanie społeczeństwa i przedsięwzięciach podejmowanych na terenie gminy wynika z różnych przepisów i nie jest to przedmiotem rozpatrywanym w POŚ.</p>

Zgłaszający uwagę	Data wpływu	Treść uwag	Sposób uwzględnienia w projekcie Programu ochrony środowiska
		informowania społeczność planowanych działaniach i inwestycjach ale nie tylko poprzez zamieszczanie i informacji w BIP-ie. Nie zapominajmy że większość terenów Gminy Zwoleń to tereny wiejskie z działalnością rolniczą. Dostęp do internetu jest ograniczony, nie wszyscy posiadają komputery, dlatego też wnioskuję, aby w nowym projekcie Planu ochrony środowiska znalazł się zapis o skutecznych informowaniu społeczności wiejskiej. Informacja o planowanych inwestycjach powinna znaleźć się nie tylko na stronie internetowej i tablicach Urzędu Miasta i Gminy, ale powinni też być powiadamiani sołtysi poszczególnych wsi, którzy to mają obowiązek informowania swoich mieszkańców. Pozwólmy społeczności brać czynny udział w kreowaniu swojej rzeczywistości, wypowiadać się i decydować na tematy, które to bezpośrednio dotyczą ich pracy, zdrowia i życia.	
Teresa Szewczyk Sydół 78, 26-700 Zwoleń	27.05.2013	„Priorytety ekologiczne”. (str 21). Został Wyrzucony Priorytet 3, który brzmiał „ochrona istniejących walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego. Uważam, że jest to bardzo ważny punkt, gdyż to my, ludzie decydujemy o tym jak za kilka, kilkanaście czy kilkadziesiąt lat będzie wyglądało nasze środowisko. Czy będzie ono oszczędzone nietrafionymi inwestycjami, które mu szkodzą, burzą ład przestrzenny i niestety sąsiadują z miejscami związanymi z kulturą naszego regionu. Wnioskuję o przywrócenie tego priorytetu.	Uwaga uwzględniona Priorytet 3 zostanie przywrócony
		Cel: Planowanie przestrzenne prowadzone w zgodzie z wymaganiami i zasadami ochrony środowiska i ostatni zapis „Planowanie inwestycji z zachowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych (str 36). Szczególną uwagę władz Gminy Zwoleń zwracam na rozsądniejsze podejmowanie d decyzji o inwestycjach, mając nie tylko na	Uwagi nie uwzględniono Zapis „Planowanie inwestycji z zachowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych” dotyczy zarówno inwestycji gminnych jak i prywatnych. Pozwolenie na wybudowanie wiatraków zostało wydane przez Wydział

Zgłaszający uwagę	Data wpływu	Treść uwag	Sposób uwzględnienia w projekcie Programu ochrony środowiska
		<p>uwadze dobro Gminy (wpływy finansowe), ale przede wszystkim ochronę środowiska i dobro mieszkańców żyjących na tych terenach. Niestety, nie wszystkie inwestycje w Gminie są podjęte wg tej zasady. Przykład: gigantyczne wiatraki stawiane na terenach rolnych, w bardzo małej odległości od domostw, szpecące piękny, równinny krajobraz.</p>	<p>Budownictwa i Architektury Starostwa Powiatowego w Zwoleniu dla inwestora prywatnego. Zapis pozostanie w pierwotnej formie.</p>
		<p>„Poprawa stanu zdrowia mieszkańców przez poprawę jakości środowiska.(str. 6 1) i zapis „Zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi w granicach miast i w obrębie zwartej zabudowy wsi poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy w/w zapisie w tabeli nie są podane jednostki realizujące odpowiedzialne (str. 6 2). Wnioskuje o precyzyjny zapis w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego dot. budowy elektrowni wiatrowych, ponieważ dotychczasowe inwestycje odbywają się na podstawie zapisu o „urządzeniach punktowych i liniowych systemów i infrastruktury technicznej. A jak wszyscy wiemy elektrownie wiatrowe nie są infrastrukturą techniczną.</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo</p> <p>Do zapisu „Zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi w granicach miast i w obrębie zwartej zabudowy wsi poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego” zostanie dodany zapis „Burmistrz Zwolenia” jako jednostka realizująca i odpowiedzialna. Wniosek o umieszczenie precyzyjnych zapisów w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego dot. budowy elektrowni wiatrowych nie dotyczy tego dokumentu i taki wniosek nie może być uwzględniony przy opracowaniu POŚ.</p>

Zgłaszający uwagę	Data wpływu	Treść uwag	Sposób uwzględnienia w projekcie Programu ochrony środowiska
		<p>„Energia odnawialna” i punkt „Energia wiatru” (str. 66). Zostało usunięte z Planu jedno istotne zdanie: "Należy jednak pamiętać, iż duża część gminy znajduje się w obszarze chronionym, w związku z czym tereny te nie mogą być wykorzystane pod budowę elektrowni wiatrowych." Wyrzucenie tego zdania z nowego Planu ochrony Środowiska całkowicie podważa istotę tegoż projektu a, tym samym stwarza furtkę dla kolejnych inwestycji negatywnie wpływających na środowisko. Takim ewidentnym przykładem łamania podstawowych zasad ochrony środowiska jest wydanie zezwolenia na budowę dwóch elektrowni wiatrowych we wsi Sydół na terenach, które są korytarzem ekologicznym i migracyjnym o randze krajowej, łączącym lasy Krainy Gór Świętokrzyskich poprzez lasy Puszczy Iłżeckiej z lasami Puszczy Kozienickiej, i dalej z doliną Wisły. Funkcjonowanie wiatrowni wiąże się ze zmianami krajobrazowymi, wynikającym z usytuowania wysokich budowli energetycznych w sąsiedztwie obszarów użytkowanych rolniczo. Domagam się, aby usunięte zdanie ponownie zostało przywrócone! Musi również znaleźć się zapis, który jasno mówi, że na terenach chronionych powinien być zakaz budowy elektrowni wiatrowych. Aby dbać o środowisko w którym żyjemy musimy się w nie wsłuchać. Słuchać ludzi, którzy w nim żyją funkcjonują i pracują, bo to oni są integralną nierozdzielną częścią tego środowiska. Władze Gminy Zwoleń mają obowiązek informowania społeczność planowanych działaniach i inwestycjach ale nie tylko poprzez zamieszczanie i informacji w BIP-ie. Nie zapominajmy że większość terenów Gminy Zwoleń to tereny wiejskie z działalnością rolniczą. Dostęp do internetu jest ograniczony, nie wszyscy posiadają komputery,</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo.</p> <p>W POŚ zostanie zapisane zdanie „ Należy jednak pamiętać, iż duża część gminy znajduje się w obszarze chronionym, w związku z czym tereny te nie mogą być wykorzystane pod budowę elektrowni wiatrowych”. Jednocześnie informuję, że nie ma możliwości zapisania w POŚ, który nie jest aktem prawa miejscowego zakazu budowy elektrowni wiatrowych na terenach chronionych ponieważ jest to część składowa postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnego przedsięwzięcia. W sytuacji kiedy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.</p> <p>Informowanie społeczeństwa i przedsięwzięciach podejmowanych na terenie gminy wynika z różnych przepisów i nie jest to przedmiotem rozpatrywanym w POŚ.</p>

Zgłaszający uwagę	Data wpływu	Treść uwag	Sposób uwzględnienia w projekcie Programu ochrony środowiska
		dlatego tez wnioskuję, aby w nowym projekcie Planu ochrony środowiska znalazł się zapis o skutecznych informowaniu społeczności wiejskiej. Informacja o planowanych inwestycjach powinna znaleźć się nie tylko na stronie internetowej i tablicach Urzędu Miasta i Gminy, ale powinni też być powiadamiani sołtysi poszczególnych wsi, którzy to mają obowiązek informowania swoich mieszkańców. Pozwólmy społeczności brać czynny udział w kreowaniu swojej rzeczywistości, wypowiadać się i decydować na tematy, które to bezpośrednio dotyczą ich pracy, zdrowia i życia.	
Monika Wołoszyn Sydół 79, 26-700 Zwoleń	28.05.2013 r.	„Priorytety ekologiczne”. (str 21). Został Wyrzucony Priorytet 3, który brzmiał „ochrona istniejących walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego. Uważam, że jest to bardzo ważny punkt, gdyż to my, ludzie decydujemy o tym jak za kilka, kilkanaście czy kilkadziesiąt lat będzie wyglądało nasze środowisko. Czy będzie ono oszczędzone nietrafionymi inwestycjami, które mu szkodzą, burzą ład przestrzenny i niestety sąsiadują z miejscami związanymi z kulturą naszego regionu. Wnioskuję o przywrócenie tego priorytetu.	Uwaga uwzględniona Priorytet 3 zostanie przywrócony
		Cel: Planowanie przestrzenne prowadzone w zgodzie z wymaganiami i zasadami ochrony środowiska i ostatni zapis „Planowanie inwestycji z zachowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych (str 36). Szczególną uwagę władz Gminy Zwoleń zwracam na rozsądniejsze podejmowanie d decyzji o inwestycjach, mając nie tylko na uwadze dobro Gminy (wpływy finansowe), ale przede wszystkim ochronę środowiska i dobro mieszkańców żyjących na tych terenach. Niestety, nie wszystkie inwestycje w Gminie są podjęte wg tej zasady. Przykład: gigantyczne	Uwagi nie uwzględniono Zapis „Planowanie inwestycji z zachowaniem wartości przyrodniczych i krajobrazowych” dotyczy zarówno inwestycji gminnych jak i prywatnych. Pozwolenie na wybudowanie wiatraków zostało wydane przez Wydział Budownictwa i Architektury Starostwa Powiatowego w Zwoleniu dla inwestora prywatnego. Zapis pozostanie w pierwotnej formie.

Zgłaszający uwagę	Data wpływu	Treść uwag	Sposób uwzględnienia w projekcie Programu ochrony środowiska
		wiatraki stawiane na terenach rolnych, w bardzo małej odległości od domostw, szpecące piękny, równinny krajobraz.	
		„Poprawa stanu zdrowia mieszkańców przez poprawę jakości środowiska.(str. 6 1) i zapis „Zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi w granicach miast i w obrębie zwartej zabudowy wsi poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przy w/w zapisie w tabeli nie są podane jednostki realizujące odpowiedzialne (str. 6 2). Wnioskuje o precyzyjny zapis w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego dot. budowy elektrowni wiatrowych, ponieważ dotychczasowe inwestycje odbywają się na podstawie zapisu o „urządzeniach punktowych i liniowych systemów i infrastruktury technicznej. A jak wszyscy wiemy elektrownie wiatrowe nie są infrastrukturą techniczną.	Uwaga uwzględniona częściowo Do zapisu „Zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie życia lub zdrowia ludzi w granicach miast i w obrębie zwartej zabudowy wsi poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego” zostanie dodany zapis „Burmistrz Zwolenia” jako jednostka realizująca i odpowiedzialna. Wniosek o umieszczenie precyzyjnych zapisów w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego dot. budowy elektrowni wiatrowych nie dotyczy tego dokumentu i taki wniosek nie może być uwzględniony przy opracowaniu POŚ.
		„Energia odnawialna" i punkt „Energia wiatru" (str. 66). Zostało usunięte z Planu jedno istotne zdanie: "Należy jednak pamiętać, iż duża część gminy znajduje się w obszarze chronionym, w związku z czym tereny te nie mogą być wykorzystane pod budowę elektrowni wiatrowych." Wyrzucenie tego zdania z nowego Planu ochrony Środowiska całkowicie podważa istotę tegoż projektu a, tym samym stwarza furtkę dla kolejnych inwestycji negatywnie wpływających na środowisko. Takim ewidentnym przykładem łamania podstawowych zasad ochrony środowiska jest wydanie zezwolenia na budowę dwóch elektrowni wiatrowych we wsi Sydół na terenach, które są korytarzem ekologicznym i migracyjnym o randze krajowej, łączącym lasy Krainy Gór Świętokrzyskich poprzez lasy	Uwaga uwzględniona częściowo. W POŚ zostanie zapisane zdanie „ Należy jednak pamiętać, iż duża część gminy znajduje się w obszarze chronionym, w związku z czym tereny te nie mogą być wykorzystane pod budowę elektrowni wiatrowych”. Jednocześnie informuję, że nie ma możliwości zapisania w POŚ, który nie jest aktem prawa miejscowego zakazu budowy elektrowni wiatrowych na terenach chronionych ponieważ jest to część składowa postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla konkretnego przedsięwzięcia. W sytuacji kiedy z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie

Zgłaszający uwagę	Data wpływu	Treść uwag	Sposób uwzględnienia w projekcie Programu ochrony środowiska
		<p>Puszczy Iłżeckiej z lasami Puszczy Kozienickiej, i dalej z doliną Wisły. Funkcjonowanie wiatrowni wiąże się ze zmianami krajobrazowymi, wynikającym z usytuowania wysokich budowli energetycznych w sąsiedztwie obszarów użytkowanych rolniczo. Domagam się, aby usunięte zdanie ponownie zostało przywrócone! Musi również znaleźć się zapis, który jasno mówi, że na terenach chronionych powinien być zakaz budowy elektrowni wiatrowych. Aby dbać o środowisko w którym żyjemy musimy się w nie wsłuchać. Słuchać ludzi, którzy w nim żyją funkcjonują i pracują, bo to oni są integralną nierozdzielną częścią tego środowiska. Władze Gminy Zwoleń mają obowiązek informowania społeczność planowanych działaniach i inwestycjach ale nie tylko poprzez zamieszczanie i informacji w BIP-ie. Nie zapominajmy że większość terenów Gminy Zwoleń to tereny wiejskie z działalnością rolniczą. Dostęp do internetu jest ograniczony, nie wszyscy posiadają komputery, dlatego też wnioskuję, aby w nowym projekcie Planu ochrony środowiska znalazł się zapis o skutecznych informowaniu społeczności wiejskiej. Informacja o planowanych inwestycjach powinna znaleźć się nie tylko na stronie internetowej i tablicach Urzędu Miasta i Gminy, ale powinni też być powiadamiani sołtysi poszczególnych wsi, którzy to mają obowiązek informowania swoich mieszkańców. Pozwólmy społeczności brać czynny udział w kreowaniu swojej rzeczywistości, wypowiadać się i decydować na tematy, które to bezpośrednio dotyczą ich pracy, zdrowia i życia.</p>	<p>może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Informowanie społeczeństwa i przedsięwzięciach podejmowanych na terenie gminy wynika z różnych przepisów i nie jest to przedmiotem rozpatrywanym w POŚ.</p>

4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko nie było wymagane i nie zostało przeprowadzone.

Do powyższej opinii przychylił się zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, jak i Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, nie wnosząc zastrzeżeń do Prognozy.

5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Burmistrz Zwolenia odpowiada za wdrożenie systemu opracowanego w Programie ochrony środowiska i jest zobowiązany do opracowania oraz wdrożenia systemu monitoringu. Monitoring ochrony środowiska polegał będzie głównie na działaniach organizacyjno – kontrolnych.

Kontrola realizacji Programu wymaga oceny stopnia realizacji przyjętych w nim celów i działań, przewidzianych do wykonania w określonym terminie. Należy systematycznie oceniać też stopień rozbieżności między założeniami a realizacją programu oraz analizować przyczyny tych niespójności.

Opiniowanie projektu programu

Proces uchwalania aktualizacji Programu ochrony środowiska jest poprzedzony etapem opiniowania. Projekt Programu podlega zaopiniowaniu przez Zarząd Powiatu Zwoleńskiego, który ma 30 dni na wydanie opinii.

Raport z postępów we wdrażaniu planu

Zgodnie z Prawem ochrony środowiska, Burmistrz Zwolenia co 2 lata sporządza raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go Radzie Gminy. W 2015 roku nastąpi ocena realizacji przedsięwzięć priorytetowych przewidzianych do realizacji w latach 2013 - 2014. Ten cykl będzie się powtarzał co dwa lata, co zapewni ciągły nadzór nad wykonaniem Programu.

Raport z realizacji gminnego programu ochrony środowiska będzie obejmować:

- ocenę stopnia realizacji określonych w programie celów i kierunków działań,
- sprawozdanie z wykonanych zadań pozainwestycyjnych i inwestycyjnych,
- zgodność wykonanych zadań z harmonogramem prac,
- sprawozdanie z realizacji harmonogramu finansowania założonych przedsięwzięć.

Wskaźniki monitorowania efektywności Programu ochrony środowiska

W celu nadzoru nad realizacją opracowanego Programu wybrano wskaźniki, które będą pomocne w przedstawianiu stopnia realizacji założonych zadań. Analiza tych wskaźników będzie podstawą do korekty i weryfikacji przedsięwzięć planowanych w przyszłych aktualizacjach Programu ochrony środowiska.

Proponowany zestaw wskaźników monitoringu realizacji Programu ochrony środowiska

Wskaźnik	Jednostka	Stan na 31.12.2006	Stan na 31.12.2012	Tendencja
Długość sieci wodociągowej	km	55,8	141,9	pozytywna
Połączenia sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	1 283	2 311	pozytywna
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	7 260	9 060	pozytywna
Zużycie wody z sieci na 1 odbiorcę	m ³ /rok	31,3	27,0	pozytywna
Pobór wód podziemnych na cele przemysłowe	dam ³	510,0	329,0	pozytywna
Długość sieci kanalizacyjnej	km	22,8	31,8	pozytywna
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	6 214	6 376	pozytywna
Stosunek długości sieci kanalizacyjnej do sieci wodociągowej	-	0,41	0,22	negatywna
Połączenia sieci kanalizacyjnej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	1 013	1 212	pozytywna
Przepustowość komunalnych oczyszczalni	m ³ /dobę	2 550	2 550	bez zmian
Ścieki oczyszczane łącznie z dowożonymi w oczyszczalniach ścieków	dam ³	549,0	669,0	pozytywna
Procent ścieków przemysłowych oczyszczonych w stosunku do wytworzonych	%	95,3	84,9	negatywna
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków	osoba	7 300	7 930	pozytywna
Długość czynnej sieci gazowej	km	21,8	21,9	pozytywna
Czynne połączenia sieci gazowej do budynków mieszkalnych	sztuk	545	581	pozytywna
Odbiorcy gazu z sieci	gosp. domowe	587	628	pozytywna
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	1 348	1 783	pozytywna
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. domowe	228	211	negatywna
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie	dam ³	bd	220,7	-
Powierzchnia gruntów leśnych i lasów	ha	3 991,6	4 085,1	pozytywna
Wskaźnik lesistości	%	24,1	24,7	pozytywna
Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha	3 838,2	3 840,0	pozytywna
Powierzchnia parków krajobrazowych	ha	2 517,1	2 517,1	bez zmian
Powierzchnia rezerwatów przyrody	ha	60,8	61,4	pozytywna
Powierzchnia użytków ekologicznych	ha	39,1	39,1	bez zmian
Pomniki przyrody	sztuk	74	74	bez zmian

Tabela opracowana na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych, GUS 2013 i informacji z Urzędu Miejskiego w Zwoleniu